

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від <u>30 червня</u> 2023 року протокол № <u>6</u></p>		<p>Шифр документа <u>ВС-114/23</u></p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>УВЕДЕНО В ДІЮ Заказом ректора від <u>30 червня</u> 2023 року № <u>708-0.9</u> НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ Юрій БОРИЩУК</p>
---	---	--	---

ПОЛОЖЕННЯ ПРО УПОВНОВАЖЕНУ ОСОБУ З ПИТАНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ В ХНПУ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-наукової роботи
Володимир БОРИСОВ

«15» червня 2023 року

РОЗРОБНИКИ

Завідувач кафедри української мови імені
професора Л.А. Лисиченко
Наталя ЩЕРБАКОВА

«12» червня 2023 року

Декан українського мовно-літературного
факультету ім. Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Костянтин ГОЛОБОРОДЬКО

«16» червня 2023 року

Доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін і трудового права імені
професора О.І. Процевського
Ольга ГОЦ-ЯКОВЛЄВА

«12» червня 2023 року

Начальник юридичного відділу
Олена ТАРАСЕНКО

«20» червня 2023 року

РОЗРОБНИКИ:

Завідувач кафедри української мови імені професора Л.А. Лисиченко
Наталя ЩЕРБАКОВА

Доцент кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права імені
професора О.І. Процевського
Ольга ГОЦ-ЯКОВЛЄВА

ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від 30 червня 2023 року
протокол № 6

УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від 30 червня 2023 року № 109-09

ВСТУП

Застосування мов у закладах вищої освіти визначається законами України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про освіту» та «Про вищу освіту».

Частиною 1 статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ч. 1 ст. 7 Закону України «Про освіту» встановлено, що мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Відповідно до частин 1, 2 статті 48 Закону України «Про вищу освіту» мовою освітнього процесу в закладах вищої освіти є державна мова.

Згідно з пунктами 13, 14 частини 1 статті 9 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків зобов'язані керівники закладів освіти всіх форм власності, педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники, крім іноземців чи осіб без громадянства, які запрошені до закладів освіти та/або наукових установ та працюють на тимчасовій основі як наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники або викладачі іноземної мови.

У листі Міністерства освіти і науки України від 17.09.2019 № 1/9-581 зазначено, що державна мова має використовуватися в рамках освітнього процесу, під час проведення навчальних занять (крім занять з навчальних предметів, які згідно з освітньою програмою закладу освіти викладаються іноземними мовами або мовами корінних народів і національних меншин), у спілкуванні вчителів, викладачів, іншого персоналу закладів освіти як зі здобувачами освіти (вихованцями), так і між собою.

Використання недержавної мови в рамках освітнього процесу під час проведення навчальних занять (крім занять з навчальних предметів, які згідно з освітньою програмою закладу освіти викладаються іноземними мовами або мовами корінних народів і національних меншин), у спілкуванні вчителів, викладачів, іншого персоналу закладів освіти як зі здобувачами освіти (вихованцями), так і між собою є порушенням зазначених вище норм.

Конституційний Суд України у рішенні від 14.07.2021 у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» наголосив на тому, що громадянин України не має обов'язку володіти іншою мовою, ніж державна, тому надання йому поза його волею інформації іншою мовою, ніж державна, є порушенням його прав, що є несумісним із Конституцією України.

Наказ ректора ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Про застосування державної мови в університеті» № 97-од від 25.08.2022 (п. 2) зобов'язує «дотримуватися <...> використання державної мови в робочий час науково-педагогічними, педагогічними та іншими працівниками університету. Державна мова має використовуватися в рамках освітнього процесу, під час проведення навчальних занять (крім занять з навчальних дисциплін, які відповідно до освітніх програм викладаються іноземними мовами), у спілкуванні викладачів, іншого персоналу як зі здобувачами освіти, так і між собою. Мовою діловодства, документообігу, листування, публічних заходів є державна мова».

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Це Положення визначає завдання, функції та права уповноваженої особи з питань функціонування державної мови в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (далі – Уповноважена особа).

2. Уповноважена особа – самостійна і незалежна особа, діяльність якої направлена на організацію та здійснення заходів із захисту державної мови під час її застосування в освітньому процесі, який здійснюється в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (далі – Університет).

3. Уповноважена особа обирається з числа науково-педагогічних працівників Університету, які працюють за відповідним філологічним фахом/спеціальністю, та призначається наказом ректора Університету.

4. У разі відсутності Уповноваженої особи на робочому місці у зв'язку з

тимчасовою непрацездатністю, перебуванням у відпустці та з інших причин, її обов'язки виконує завідувач / заступник завідувача кафедри української мови ім. професора Л.А. Лисиченко.

5. Забороняється втручання в діяльність Уповноваженої особи під час здійснення нею своїх повноважень, а також покладення на Уповноважену особу обов'язків, що не належать або виходять за межі її повноважень чи обмежують виконання покладених на неї завдань.

6. Ректор Університету забезпечує гарантії незалежності Уповноваженої особи від впливу чи втручання в її роботу третіх осіб.

7. Уповноважена особа у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, нормативними актами Міністерства освіти і науки України, нормативними документами та наказами ректора Університету, що регламентують функціонування державної мови.

8. Уповноваженій особі забороняється розголошувати інформацію з обмеженим доступом, отриману у зв'язку з виконанням службових обов'язків, крім випадків, установлених законом.

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ

9. Завдання Уповноваженої особи:

9.1. Підготовка, забезпечення реалізації та контроль за здійсненням заходів щодо захисту права здобувачів вищої освіти всіх рівнів на отримання освітніх послуг державною мовою і усунення перешкод та обмежень у користуванні державною мовою.

9.2. Виявлення й перевірка фактів порушень застосування державної мови в Університеті, надання рекомендацій щодо їх усунення.

9.3. Популяризація державної мови і просвітницька діяльність зі створення умов для покращення рівня володіння українською мовою для всіх охочих.

10. Обов'язки Уповноваженої особи:

10.1. Виконувати свої функції об'єктивно і неупереджено.

10.2. Організувати підготовку внутрішніх документів Університету з питань забезпечення функціонування державної мови.

10.3. Розробляти і подавати на затвердження ректору Університету внутрішні документи з питань забезпечення функціонування державної мови.

10.4. Забезпечувати здійснення контролю та моніторингу за дотриманням працівниками Університету законодавства про державну мову.

10.5. Проводити оцінку результатів здійснення заходів щодо забезпечення функціонування державної мови, забезпечувати підготовку відповідних звітів.

10.6. Інформувати ректора Університету про факти порушення застосування державної мови в Університеті.

10.7. Забезпечувати здійснення співпраці з особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти порушення законодавства про державну мову в освітньому процесі.

10.8. Забезпечувати підготовку та подання ректору Університету пропозицій щодо проведення перевірок дотримання вимог законодавства про державну мову.

10.9. Організувати і безпосередньо брати участь у проведенні перевірок та внутрішніх розслідувань, які проводяться щодо фактів порушення законодавства про державну мову в освітньому процесі.

10.10. Інформувати трудовий колектив про здійснювані заходи із забезпечення функціонування державної мови в Університеті.

10.11. Брати участь, за дорученням ректору Університету, у співпраці з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними особами, неурядовими та/або міжнародними організаціями з питань забезпечення функціонування державної мови в Університеті.

10.12. Організувати проведення заходів з підвищення кваліфікації працівників Університету з питань забезпечення функціонування державної мови в Університеті.

11. Уповноважена особа реалізує свої права і обов'язки безпосередньо. До виконання своїх завдань Уповноважена особа може залучати інших працівників Університету (за згодою ректора Університету).

ПРАВА УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ

12. Уповноважена особа з метою виконання покладених на неї завдань має право:

12.1. Мати доступ до інформації та документів, пов'язаних із забезпеченням наукового, навчально-методичного, освітнього і виховного процесу в Університеті.

12.2. Ініціювати проведення заходів щодо популяризації державної мови в Університеті.

12.3. Ініціювати перегляд навчальних і робочих програм на предмет дотримання законодавства України з питань функціонування державної мови.

12.4. Надавати рекомендації щодо усунення фактів порушення функціонування державної мови в Університеті.

12.5. Ініціювати проведення перевірки дотримання законодавства про державну мову у роботі як окремих працівників, так і структурних підрозділів Університету.

12.6. Отримувати від працівників Університету та здобувачів вищої освіти письмові та усні пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення законодавства про державну мову.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

13. Дане Положення затверджується Вченою радою Університету і вводитьсь в дію наказом ректора Університету.